

Reactie Actieplan Digitale Connectiviteit

Vraag 1

Ja deze ontwikkelingen herken ik. Maar ik mis daarbij wel de volgende belangrijke trends:

- Er is een toename van onderzoeken die aantonen dat er op langere termijn gezondheidsrisico's verbonden kunnen zijn aan het gebruik van draadloze netwerken. Deze langere termijn effecten worden per definitie pas later duidelijk.
- Er is een toename van het aantal mensen die overgevoelig zijn voor de straling van draadloze netwerken en hier ziek van worden; zij hebben EHS. Omdat blootstelling aan straling een collectief aspect heeft (er valt niet aan te ontkomen) worden deze mensen door de toename van draadloze communicatie ernstig beperkt in hun functioneren. (Volgens het Kenniscentrum en de Gezondheidsraad moeten deze klachten serieus worden genomen)
- Verder valt op dat in de hele consultatie het aspect gezondheid volledig ontbreekt. Dit ondanks bovengenoemde onderzoeken naar mogelijke effecten van straling en ondanks het feit dat wordt erkend dat er mensen zijn die ziek worden van straling. De overheid heeft niet alleen als taak om tegemoet te komen aan behoefte aan communicatie. Maar de overheid heeft ook als taak de burgers zoveel mogelijk te beschermen. Beschermen betekent ook dat bij onzekerheden er zo min mogelijk risico's worden genomen. Op basis hiervan zijn overheden in het buitenland en steeds meer gemeenten in Nederland al overgegaan tot het voorzorgsprincipe.

Op basis van bovenstaande trends zou de overheid andere keuzes moeten maken en vanuit haar plicht tot bescherming van burgers meer beperkingen moeten opleggen aan deze ontwikkelingen van steeds meer en steeds sterkere draadloze netwerken.

Vraag 4

Vergunningsvrij bestemmen gaat voorbij aan de lokale situaties, de lokale effecten en de lokale afwegingen om beslissingen te nemen en is daarom uit democratisch oogpunt zeer onwenselijk.

Vraag 7

Wat betreft het lokale beleid is vooral van belang dat er ruimte is voor diversiteit. De behoefte van burgers kan lokaal sterk verschillen. En er zijn ook mensen die (ivm EHS of anderszins) er bewust voor kiezen in een gebied met weinig straling te gaan wonen. Deze keuzes dienen gerespecteerd te worden. In verband met de risico's voor de gezondheid mag de meerderheid hierin zijn wil niet opleggen aan de minderheid. Is de landelijke overheid ook bekend met de voorzorgs-ambities van steeds meer gemeenten?

Vraag 8

In hoeverre het vastleggen van landelijke normen voor straling verstandig is zal vooral afhankelijk zijn van het niveau. Als dit te hoog is dan zal het schijnveiligheid bieden. Daar waar gezondheidsschade van straling niet wetenschappelijk uitgesloten kan worden, dienen normen rekening te houden met een grote veiligheidsmarge. Normen dienen rekening te houden met mogelijke biologische effecten. Het feit dat er nu al mensen zijn die negatieve effecten voor de gezondheid ervaren geeft wat dat betreft al te denken. (De Gezondheidsraad adviseert om blootstelling zo laag als redelijkerwijs mogelijk te houden)

Vraag 10

Waarom wordt hier gesproken van probleemgemeenten? Gemeenten kunnen om legitieme redenen (voorzorgsprincipe en bescherming van de eigen burgers) andere keuzes maken dan landelijk en deze keuzes dienen uit democratisch oogpunt gerespecteerd te worden.

Vraag 11

Dekkingseis. Het idee van een landelijke dekkingseis baart mij zeer veel zorgen.

- De consultatie spreekt van een basisbehoefte bij de burgers altijd en overal beschikbaar te zijn. Deze behoefte hoeft niet te betekenen dat er altijd en overal maximaal bereik moet zijn. Er bestaat ook een

basisbehoefte bij EHS gevoeligen aan gebieden met een beperkte bereikbaarheid. In de bijlage staat dat niet overal in Nederland dezelfde capaciteit van een mobiel netwerk beschikbaar is. Dit onder andere doordat burgers bezwaar hebben gemaakt tegen plaatsing van masten. Bezwaar maken tegen masten is een democratisch recht in Nederland. Bovendien wordt er hierbij volledig aan voorbij gegaan dat dit feit juist een zegen is voor elektrogevoeligen die op dergelijke locaties van hun klachten kunnen herstellen. De overheid moet haar burgers beschermen en in dit geval haar burgers dus een veilige woonplek kunnen bieden.

- In de bijlage staat dat Nederland tot de absolute top behoort qua mobiele netwerkdekking. Realiseert men zich dat dat betekent dat Nederland ook tot de absolute top behoort wat betreft de gezondheidsrisico's van straling? Schade door straling is wetenschappelijk niet uit te sluiten. Het feit dat er nu nog onzekerheden hierover zijn wil niet zeggen dat dit niet zo is. Kenmerkend aan de huidige wetenschap is juist dat wordt erkend dat nog niet alles bekend is. Het zou niet voor het eerst zijn dat effecten die in eerste instantie werden ontkend op langere termijn toch schadelijk blijken te zijn. (asbest, roken, gaswinning in Groningen). En als dit toch ook voor straling zo zou blijken te zijn wat zouden daar dan de menselijke en economische gevolgen van zijn?

- In de bijlage wordt ook de snelheid van de vaste netwerken genoemd. Aan de vaste netwerken zijn geen stralingsrisico's verbonden. Zou het daarom niet veel verstandiger zijn om hierin te investeren?

A.H.A. de Cock
Gouda